

אמרו לו: טעם אחר היה בדבר זה, כי שבח הוא לבני אהרן² שיהלכו עד ארכובותיהן³ בדם הקרבנות.

ומקשינן: כיצד הותרו הכהנים לעבוד באופן שהדם שפוך על הארץ? והא דם, הרי הדם שעל רצפת העזרה הוי חציצה בין רגליהם של הכהנים העובדים לבין רצפת העזרה! והרי צריך הכהן העובד לעמוד על רצפת העזרה ללא חציצה, כפי המבואר במשנה לעיל [טו ב]: היה עומד על גבי כלים, פסול!⁴

ומתריצין: דם — לח הוא, ולא הוי חציצה.

וכמו דתניא בתוספתא במסכת מקואות [פרק ז], לגבי דיני חציצה בטבילה: הדם והדיו והדבש והחלב שהיו על גופו של האדם הטובל, אם היו יבישין חוצצין, אבל אם היו לחין אין חוצצין.⁴

ולכן מתרצת הגמרא תירוץ אחר: אלא, רבי יהודה הולך לטעמיה, דאמר, אין דם מבטל דם. כי הוא סובר ש"מין במינו אינו בטל", ולכך, על אף שרוב הדם בכלי הוא דם התמצית, בכל זאת לא בטל דם הנפש המעורב בו, ומתקיימת הזריקה בדם הנפש שבתוך התערובת.¹

וממשיכה הגמרא לבאר את מחלוקת רבי יהודה וחכמים, בענין זריקה מדם התערובת שעל רצפת העזרה.

שנינו בברייתא: אמר להם רבי יהודה לחכמים: לדבריכם, שאין זורקים את דם התערובת, למה, לשם מה היו פוקקין סותמים את פתחי העזרה בערבי פסחים, ומונעים מהדם לצאת דרך אמת המים לנחל קדרון?

הרי בהכרח, עשו זאת כדי שיוכלו לאסוף הדם מהרצפה, ולזורקו על המזבח!

לבני ישראל, שהרי כל העזרה נתמלאה בדם ובני ישראל עמדו שם, ובאופן זה לא היה צורך לגמרא בהמשך לדחוק שמדובר על הולכת עצים, אלא להעמיד שבני אהרן הלכו על איצטבאות, ובני ישראל בעזרה, ולכך שבח הוא לבני ישראל!?

3. הארכובה היא החלק התחתון של הרגל, מתחת לברך, עד כף הרגל.

4. בביאור הדין שאין הדם חוצץ כתב החזון איש, כיון שאין הלח מפסיק בין הרצפה לכהן הפסקה גמורה, אין זה נחשב הפסק. אולם הביא את דברי הבית יוסף [יורה דעה קצח טו] בשם המרדכי בשם הרא"ם שהטעם שאין הלח חוצץ בטבילה הוא משום שאין הטובל מקפיד עליו.

1. כתבו התוס' [ד"ה אין דם] כיון שזורק תערובת של דם הכשר לזריקה ודם הפסול לזריקה, יש לו לכוון לזרוק את דם התמצית שבתוך התערובת "לשם מים", והיינו כרבי אליעזר, הסובר שבמקום שנתערבו איברי חטאת בעולה, יקטיר את הכל על המזבח, כי אף על פי שאסור להקטיר איברים של קרבן חטאת, אין איסור להעלותם על המזבח אלא אם מעלה אותם לשם הקטרה של איברי חטאת, אבל רשאי הוא להחשיבם כאילו הם עצים ולהקטירם בתורת עצים. והוא הדין בדם התמצית המעורב עם דם הנפש, רואין את דם התמצית כאילו הוא מים, וכך מזים אותו על המזבח.

2. בשפת אמת הקשה, למה נקטה הגמרא דווקא את בני אהרן, היה לה לומר שבח הוא